

Federace organizací pro terénní práci s mládeží

Aktualizované doplňkové směrnice pro terénní pracovníky s mládeží v souvislosti s COVID-19

24. 3. 2020

Ačkoli jsou tyto směrnice formulovány striktně, nejsou povinné; jejich cílem je pomoci vám přijímat profesionální rozhodnutí.

Federace organizací pro terénní práci s mládeží uznává, že COVID-19 vyžaduje nové posouzení otázek ochrany zdraví a bezpečnosti při práci a má pro terénní a nízkoprahovou práci s mládeží v této kritické době důsledky v oblasti ochrany. Vzhledem k uzavření center a dalších služeb poskytovaných v budovách může získat terénní práce s mládeží v příštích měsících ještě větší význam.

Řekněme to jasně: zatímco téměř všechna centra pro mládež, služby poskytující zaměstnání a podobně přerušily svou činnost, terénní práce na mnoha místech pokračuje, i když s omezeními. Služby sociální péče nadále fungují, i když jejich práce (jako ostatně práce s mládeží obecně) se pokud možno přesunula online nebo do vzdáleného režimu. Služby sociální péče budou nadále usilovat o přímou intervenci, zvláště vzhledem ke zvýšeným obavám o ochranu dětí, týrání dětí nebo rodinných příslušníků, domácí násilí a zanedbávání, zejména když jsou nyní zavřené školy (protože to jsou místa, kde se zpravidla o problémech týkajících se ochrany dětí dozvídáme nejdříve). Terénní pracovníci je mohou v jejich práci podporovat.

Jste-li terénní pracovník s mládeží, co to pro vás znamená?

Mladí lidé budou samozřejmě i nadále potřebovat podporu od profesionálních pracovníků s příslušnými vědomostmi; nyní je ale zásadně důležité, aby tito pracovníci zůstali zdraví. Stejně jako ve školách a dalších zařízeních pro děti a mládež, i vy musíte zůstat doma, pokud to bude nutné, abyste chránili sebe, své spolupracovníky a širší komunitu. Ti, jejichž zdraví je ohroženo, nebo o takové osoby pečují, by neměli pracovat. Jiní mohou dojít k závěru, že nemají pro práci na ulici v této době dost odvahy; to je v pořádku, v takovém případě hledejte s kolegy, jak jinak se můžete zapojit – možností je mnoho. To vše bude mít nutně dopad na úroveň služeb. Je proto velmi důležité, aby pracovníci, kteří budou pracovat v terénu, tak činili s opatrností.

V tuto chvíli není jasné, zdali terénní pracovníci s mládeží (nebo pracovníci s mládeží vůbec) mohou být přiměřeně považováni za příslušníky „klíčové“, „nezbytné“ nebo „kritické“ profese. Proto se na ně nevztahuje podpora / očekávání dosud vyhlášená vládou. My přece sami dobře víme, že práce s mládeží nepatří mezi mandatorní služby. Nicméně existuje řada pracovníků, kteří pracují v blízkosti míst potenciální infekce a přenosu a nejsou označeni jako „kriticky důležití“. To neznamená, že jejich práce není důležitá; samozřejmě, že je. V těchto případech rada zní – nečekat až na vyhlášení vlády, možná nikdy nepřijde. Buďte proaktivní: při své práci používejte svůj profesionální úsudek a reagujte na měnící se situaci a pokyny (na místní i celostátní úrovni). Je zapotřebí střízlivého odhadu míry a obsahu práce, kterou můžete vykonat. Otázka pro vás jako terénního pracovníka s mládeží zní, zda poskytujete nezbytné služby; měl byste o tom rozhodnout po poradě s poskytovateli jiných lokálních služeb.

Celostátní instituce pilně pracují na vyjasnění role a postavení práce s mládeží v současném celostátním kontextu. Dá se říci, že práce s mládeží (zatím) chybí, ale buďte ujištěni, že se pracuje na tom, aby se naše postavení vyjasnilo, s tím, že je představitelné, že budeme zařazeni mezi klíčové/nezbytné/kritické služby. Jakmile budou k dispozici další informace, budeme situaci aktualizovat. **Už dnes můžeme říci, že terénní práce s mládeží má určitě své místo.**

Nadále zachováváme zásady

- Terénní práce s mládeží je odjakživa činnost charakterizovaná vnímáním kontextu; v současné situaci COVID-19 je to důležitější než kdy dříve. V tomto smyslu chceme znovu zdůraznit povahu a principy terénní práce s mládeží jakožto činnosti založené na neformálním vzdělávání a konstruktivním dialogu.

Pozměněné zaměření

- Zaměřte se specificky na podporu center, týmů sociálních pracovníků a škol (můžete se zapojit v jejich rámci).
- V tuto chvíli by se měla role, záměr a cíl terénní práce s mládeží zaměřit na ochranu mladých. V tomto kontextu je naprosto přiměřené pokračovat v terénní práci, pokud se zaměří na posouzení potřeb – zejména vůči mladým lidem, kteří jsou nebo by mohli být považováni za „rizikové“. Myslete ze všeho nejvíc na „hodnocení rizik“ a „ochranu“. Je důležité, že terénní pracovníci mohou vědět o mladých lidech, kteří nejsou podchyceni službami sociální péče, a mít o ně starost.
- S tímto vědomím zajistěte, aby byla práce výslovně cílená. V současném kontextu je vaším úkolem fungovat jako služba včasného varování pro sociální péči, téměř jako kdybyste byl sám sociálním pracovníkem. Mějte na paměti, že musíte pracovat na hranici sociální péče a v případě potřeby přivést mladé lidi do bezpečí – když jsou teď mladí lidé a rodiny víc sociálně izolovaní, může přibývat případů týrání, zneužívání a zanedbávání. Vaším úkolem je sdělit jakékoli obavy přímo sociální péči; podle potřeby signalizovat, spojit, poslat. Hlavní otázka pro terénní pracovníky s mládeží zní: jak může být ohrožená osoba v této době podpořena? Pamatujte, že právě vy můžete být v životě mladého člověka tím jediným dospělým, kterému důvěřuje; možná má k vám vztah, jaký nemá k nikomu jinému, a proto máte povinnost péče o něj a další, kteří se mohou nacházet na okraji oblasti sociální péče.
- V praxi musí práce spočívat v kladení otázek – aby bylo možné posoudit potřeby. Patří k tomu zkoumání, co se děje doma, jak se daří osobám v domácnosti a zda jsou zdraví. K tomu budete potřebovat přesné a aktuální informace. Práce by neměla mít podobu „všeobecné“ práce s mládeží. Práce se dá dnes odůvodnit pouze v případě poskytování podpory těm nejohroženějším. Celkový objem práce se proto musí zmenšit; cílem je minimalizovat kontakt.
- Další praktický rozměr práce spočívá v pomoci mladým lidem vyznat se v tom, co se děje – doma, ve škole, v jejich komunitě i v celé společnosti. Mladí lidé potřebují přesné informace, radu, vodítko a příležitost ptát se a mluvit o svých pocitech a úzkostech. Někdy budete potřebovat morální argumenty: například jaký bude mít tvoje chování dopad na prarodiče?
- Pomáhat mladým lidem udržovat sociální interakce nyní vyžaduje pečlivě řízené prostředí, v zásadě online. To bude důležité pro překonávání negativních dopadů sociální izolace, které omezení pohybu mladých lidí nevyhnutelně přinese.

- Pravděpodobně je rozumné argumentovat, že neustálý pobyt doma bude mít významný negativní vliv na zdraví a pohodu mladých lidí. Povzbuzujte je k mírnému cvičení nebo pohybu v míře, která je povolená, ale bezpečným způsobem.
- Buďte pozitivní. Snažte se nebýt negativní a nepřidávat ke stresu, který mohou pociťovat. Opravdu, na současnou situaci existuje mnoho pozitivních způsobů reakce. Povzbuzujte mladé lidi, aby si našli koníčka nebo se k nějakému vrátili, aby dělali něco kreativního, hráli hudbu, malovali a kreslili apod. a sdíleli svou práci online. Dočasné omezení pohybu může přinést zvláštní příležitosti. Například když mladí lidé píšou dopisy sousedům, pomůže jim to udělat bezpečným způsobem něco pro komunitu a sociální aktivitu.
- Je logické využít několika nejbližších dnů k maximální možné propagaci služeb se vzdáleným přístupem a služeb online a vysvětlovat mladým lidem, že terénní práce na ulici může být kdykoli zakázána. Pamatujte však na to, abyste si ověřili účinnost své komunikace a příslušné „konektivity“. Měli byste to často revidovat a vyhodnocovat; nemyslete si, že když jste vytvořili digitální platformu pro práci s mládeží, že bude automaticky fungovat. Ptejte se mladých lidí, kteří ji používají, jestli vědí o jiných, kteří ji nepoužívají, nebo pro které je to obtížné.

Komunikace

- Především musíme mladým lidem jasně sdělit, že mají jít domů a zůstat maximálně v bezpečí. Jedinou výjimkou je potřeba intervence sociální péče v případě, kdy pracovník dojde k závěru, že je to věc ochrany a že pobyt doma může být nebezpečný. Komunikujte přímo s kolegy pracujícími v sociální péči a snažte se podporovat mladé lidi pod jejich vedením.
- Žijeme v bezprecedentní době a myšlenka, že máme mladým lidem říct, aby „šli domů“, se může jevit jako v rozporu s naší historickou touhou podporovat je a povzbuzovat v tom, aby viděli hodnotu ve veřejném prostoru; skutečně to zavání kontrolou, vůči které se normálně stavíme. Musíme to hlídat, nejsme v situaci „buď – anebo“: ochrana práv je stejně důležitá jako ochrana zdraví. Myslete v kategorii „to i to“.
- Nicméně v současném kontextu je zásadně důležité udržet mladé v co nejbezpečnějším prostředí tím, že jim řekneme „běžte domů“. Znovu opakuji, jedinou výjimkou jsou ti nejohroženější, kde dojdeme k závěru, že doma pro ně není bezpečno.

Zůstat v bezpečí

- Je důležitější než kdy jindy, aby specifická role a profesionální hranice terénní práce s mládeží byla určována na základě dobrého rozhodování a obecného i dynamického hodnocení rizik. V rámci tohoto procesu vyhledávejte podporu u místních mezioborových pracovních skupin, dříve než se pustíte do terénní práce s mládeží. Před prací na ulici je třeba věnovat čas přípravě hodnocení rizik. Oprávnění k práci by mělo být dáno pouze na základě manažerského dozoru. Uvědomte si svá omezení a své schopnosti.
- Berte své pracovní prostředí jako ochranný faktor. Nicméně ačkoliv je práce na veřejných místech a v otevřených prostranstvích méně riziková než uvnitř, i zde rizika existují. Prostory, kde pracujeme, by měly být v maximální míře venkovní; to umožňuje zachovávat bezpečnou vzdálenost a uvést do praxe protokoly pro bezpečnou práci. I když jsou tyto prostory obvykle dobře větrané, je důležité zachovávat bezpečnou vzdálenost. Mladé lidi bychom měli důrazně nabádat, aby tak také činili a aby dodržovali další hygienické pokyny jako vyhýbat se fyzickému kontaktu a pokud jde o kašláni a kýčání, používat kapesníky a házet je ihned do koše. Pracovní

taška terénního pracovníka bude muset být doplněna o papírové kapesníky, dezinfekční gel na ruce a podobné předměty. Připomínejte jim, aby si po návratu domů umyli ruce. Buďte vzorem správného chování, zvláště dodržujte pravidlo dvou metrů. Váš příklad naučí mladé lidi stejně jako vaše slova.

- Pracovníci by měli v tomto novém kontextu revidovat a aktualizovat podle potřeby směrnice a politiky pro práci a činit tak soustavně. Dále je zásadně důležité dynamické hodnocení rizik: zvažte, v jakých lokalitách pracujete, jak velká skupina je podle vás bezpečná pro práci (upřímně řečeno, čím menší, tím lépe), jak jste daleko od jiných osob na veřejnosti, a buďte bdělí a reagujte na jakékoli symptomy, které by přítomní mohli vykazovat. Pamatujte, že podle současných pokynů se nemají lidé shromažďovat ve větším počtu než ve dvou.
- Pokud někdo z mladých lidí vykazuje symptomy COVID-19, je třeba ho poslat domů; poraďte jim, aby kontaktovali lékařskou službu. Zkontrolujte, jestli to udělali. Nakonec bude možná nutné, abyste se vzdělali a instruovali mladé lidi, aby udělali totéž.
- Jde také o otázky odpovědnosti; dostáváme se do oblasti cílené práce v globálním měřítku. Možná více než dříve se na nás zaměří veřejná kontrola, zvláště pokud pracujeme způsobem, který je vnímán jako povzbuzování mládeže, aby se scházela venku a na veřejných místech. Musíte se snažit tomu vyhnout.
- Za všech okolností dodržujte pokyny anglické hygienické služby a místních úřadů a organizací, pro které nebo se kterými pracujete.
- Konečně, terénní pracovníci, kteří budou pracovat, budou potřebovat písemné pokyny a protokoly pro styk s klienty. Je to důležité, protože opatření pro zachování bezpečnosti jsou relativně prostá, a proto se na ně snadno zapomene nebo se nedodržují. Co by k nim mělo patřit:

Hlavní body

- Ze všeho nejdřív si vyjasněte svou pozici **na místní úrovni**. To znamená, že byste měli komunikovat s místními úřady, s kolegy ze sociální péče a zdravotnických služeb, s policií (například mohou existovat aspekty týkající se gangů nebo soudnictví ve věcech mládeže a vy se jistě nechcete dostat do vězení za to, že se v daném prostoru objevíte). Co nejdříve kontaktujte vznikající centra a pracovní skupiny, abyste vyjasnili, čím můžete přispět k poskytování služeb mládeži. Vyjasní se tak vaše postavení, a to vám pomůže vyjasnit cíl a záměr vaší práce (jakou roli může terénní práce hrát v podpoře širšího úsilí). Snažte se denně udržovat kontakt s mezioborovými skupinami. Mluvte se sociálními pracovníky, ptejte se jich na radu.
- Využijte skutečnosti, že terénní práce se většinou odehrává venku; zůstávejte venku a využijte toho k zachování fyzického odstupu (nejméně dva metry). Vyhýbejte se kontaktu.
- Vypracujte si kontrolní seznam pro bezpečné pracovní praktiky a dodržujte ho.
- V ideálním případě používejte rukavice a roušky. Ubrousky a dezinfekční prostředek jsou nutností. Často si myjte ruce nebo používejte dezinfekci. Otírejte veškeré zařízení. Doplňte si svou pracovní tašku.
- Myslete na drobnosti: pokud mladý člověk potřebuje něco podepsat, dejte mu pero a neberte si je zpátky. Myslete na všechny možné „kontaktní body“; nenechávejte kolovat mobilní telefon (a doporučujte to ostatním). Myslete na to, co uděláte po návratu: ihned se svlékněte, šatstvo podle potřeby vyvařte. Důsledně dodržujte pokyny hygieniků a zdravotníků.

Nadále zachováváme správnou praxi

- Federace má obavy, že pracovníci center budou vyzváni, aby prováděli terénní práci, aniž by na to byli dostatečně připraveni. Někteří sice mohou mít zkušenosti s prací v terénu, ale jiní o tom vědí velice málo a nemají dost dovedností spojených s prací na ulici, které budou nutně potřebovat, aby zůstali v bezpečí. Je zásadně důležité, aby osoby konající tuto práci byly co nejzkušenější a měli co nejvíc dovedností, protože to zvýší jejich ochranu. Všichni budou v novém kontextu potřebovat čas na hodnocení rizik, protokoly bezpečnosti práce a ochrany zdraví a osobní ochranná opatření. Měli by dostat podporu a vybavení pro vlastní ochranu (to znamená vhodné osobní ochranné pomůcky). Mělo by se předem před kontaktem s mladými lidmi diskutovat o bezpečných pracovních odstupech a exitových strategiích, revidovat je a shodnout se na nich. Pracovníci musí zajistit, aby byli připravení a rozuměli všem úpravám politiky a směrnic, které byly učiněny na organizační úrovni a v současném (stále se měnícím) kontextu. Bez těchto opatření by se nemělo pracovat.
- Směrnice Federace organizací pro terénní práci s mládeží stanoví, že pracovníci by měli chodit ve dvou, přičemž jeden z této dvojice by měl být zkušený kolega, který je schopen řešit závažné situace. V současné době, kdy jsou uzavřena centra mládeže, by se neměla terénní práce s mládeží využívat čistě jako prostředek všeobecné práce s mládeží na ulici.
- Pracovníci musí zachovávat závazek profesionální práce; budou muset neustále aktualizovat své znalosti a v maximální míře se vzájemně podporovat. Ještě větší důležitosti nabude supervize a reflektivní praxe; v následujících měsících budete muset zpracovat a pochopit velké množství informací, abyste je mohli využít při službě mládeži. Hodnocení rizik bude ještě důležitější; pamatujte však na to, že veškerá rizika nemůžete eliminovat. Musíte je zvážit oproti potenciálním přínosům, jako je zajistit mladým lidem bezpečí. Přesuňte debaty s kolegy do venkovního prostoru a online, podle toho, co je vhodné. Navíc nadále povzbuzujte organizace a zaměstnavatele, aby ocenili vaše odborné znalosti a poskytovali potřebnou podporu pro tuto důležitou práci. Sdělte Federaci své zkušenosti a sdílejte správnou praxi, nebo nás kontaktujte, když potřebujete poradit nebo si s někým promluvit.
- Následují odkazy na zdroje užitečných referenčních materiálů; často je navštěvujte, protože pokyny pro správnou praxi se pravidelně a často mění.
(následují tři odkazy na britské zdroje)
- Komunikujte prostřednictvím nově ustaveného portálu **Youth Work Support**, který spravuje Národní agentura pro mládež (NYA). Všichni by měli tento portál používat jako jednotný vstupní bod pro sektor mládeže.
- Sdílejte s Federací specifické materiály pro terénní práci s mládeží – co děláte, jaké máte akční plány (a jejich odůvodnění) atd. Můžeme to do portálu pro práci s mládeží integrovat.